

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 4-2. szám. Hirdetési árak: ...

II. évfolyam. 31. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Péntek, február 7.

766 millió deficit.

(S. N. L.) Az 1911. évi hivatalos statisztikai kimutatás ismét lesújtó adatokat tartalmaz. Hazánk 1911-ben összesen kétezernyolcvankét millió értékű külföldi árut hozott be, amelyből ipari cikkekre ezerötszázhatvanhatsz millió korona esett. Ezzel szemben külföldre vittünk összesen 802 millió korona értékű magyar iparcikket, a deficit tehát 1911-ben 766 millió.

Ennyivel fizettünk a külföldnek iparcikkekért többet, mint amennyit ilyenekért a külföldtől kaptunk.

Ime, a statisztika vészharangja! Pusztulunk, szegényedünk. S bár a drágaság elviselhetetlen, bár a nemzet teste száz sebből vérzik, bár a lelkét is megméltelyezték, bár a panasz általános... a fényűzés mégis orgiákat ül s mintha minden rendén volna, a nagy többséget csak a politika és a szenzáció érdekli. A parányi horvát, oláh, szerb, tót — Nagyhorvátország, Nagyrománia, Nagy-szerbia alapjait rakja le, csak mi lessük összetett kézzel a sült galambot.

Tisztelet a kivételnek, a nemzet többsége politizál, mulat, kártyázik, kávéházban lebzsel, divatos jelszavakkal dobálózik, mindent leiszól, mindenkiben bűnbakot keres, csak magában nem látja a hibát.

Pedig az elviselhetetlen drágaságnak, a 766 milliónyi deficitnek elsősorban mi vagyunk az okai, akiknél a „partoljuk a honi ipart“ jelige csak üres fecsegés. Kossuth Lajos, Deák Ferenc szentnek tartották e jelszavakat s aszerint cselekedtek, mi pedig, mint a gyerekek, játékszerűen használjuk.

Nem csoda, ha az ország teste száz sebből vérzik s a drágaság még a jobb módúakat is kikezde. Ha most mindehhez hozzávesszük a közönségi kiadásokat, a külföldi pénzért járó rengeteg kamatot, a közterhek óriási súlyát: kimondhatjuk, hogy évenként több mint kétezernyolcvan millióval adózunk a külföldnek.

Csak iparcikkekért évi ezerhatszáz millióval adózunk a külföldnek, amelyből tisztán munkadíjra 700 millió esik. Évi veszteségünk tehát csak ipari munkadíjak fejében 700 millió. Franciaország ötezer millió frankot fizetett a szudáni vereségért. Ez az egyszersmindenkori ötezer milliónyi hadisarc a gazdag Franciaországot is megviselte. De mi ez a mi állandó veszteségünkhöz képest! Mi veszített háború nélkül is hétvétenként vagyunk kénytelenek csak ipari téren egy-egy szudáni pénzügyi katasztrófát elviselni — csak azért, mert lenézzük azt a szépen fejlődő magyar ipart, a melyből a nagy világverseny, a hazai lekicsinylés és száz más baj dacára is 1911-ben 802 millió korona értékű vásárolt a külföld Micsoda öngyilkossággal határos könnyelműség ez!

1767 óta harmincötezer millió koronát adunk a külföldnek ipari cikkekért. Ha eszedületes nagyságu pénzügyeseket okos iparpártolással magunknak tartottuk volna meg, ma a boldog és gazdag országok sorában fényeskednénk.

Mi tehát a teendő? Az, hogy komoly iparpártolással az évi 766 milliónyi ipari deficitet megszüntessük. Váloutra jutotunk. Vagy tovább is így haladunk és akkor pakfoncsillogásunk is berozsdásodik s koldusbotra jutunk, vagy megváltozunk s akkor igazán megszületik nagy Széchenyink álma: a gazdag, művelt Magyarország, melynek megteremtésére minden eszköz rendelkezésünkre áll.

Szövetkezzünk, szervekedjünk országszerte. Sorakozzunk a Magyar Védő-Egyesület zászlója alá, hogy szervezeten, együttesen nagyobb erőt fejthessünk ki. Minden város, község: minden ujság, iskola, hatóság tegye meg kötelességét.

Ha ezt megtesszük, болоogulunk, ellenkező esetben Törökország sorsára jutunk...

Az Uj Debreczen szerkesztősége Darabos-u. 7. Telefon 4-12.

A gazdák és a háború

A háború megkezdődött újra a balkáni határon és akármilyen nagy optimizmussal kísérik is az értékkurzusok azt a feltevést, hogy azért a béke után van, nem lehet mégse egészen közömbös a világra, hogy a békét nem lehetett összekalapálni, de nem lehet különösen közömbös a gabonaüzletre, a melynek igen nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy igenis végleges béke legyen és semmiképpen se háború!

Elsősorban mezőgazdasági okok vannak tekintetben az előtérben. A balkáni hadseregek igen sok munkáskezet tartanak lekötöttek és a balkáni országokban nemcsak időjárási, de munkáskezek hiánya miatt is el nem végzett őszi vetést a tavasszal pótolni igen nehéz lesz, ha minden épkezláb ember a határon lesz.

Másrészt ez azt is jelenti, hogy az orosz, osztrák-magyar, az olasz és német hadseregek harci készenlétét éppen úgy tartják, mint akár a francia, az angol létszámok kiegészítését és a tavaszi munkák előkészítése semmiképpen se megy ilyen nagy katonai készenlét idején, amikor a készenlét éppen a legmunkabíróbb elemek távollétét jelenti minden mezőgazdasági munkától.

A forgalmi körülmények sem a legbiztosabbak ilyenkor. A fekete-tengeri és a földközi-tengeri szállítás ilyen háborús időkben természetesen kockázatos, drága a biztosítás és a háborús klauzula mellett, szóval a forgalom a vizen határozottan nehéz, hogy a vasutakról ne is szóljunk, hiszen azokat megint a katonai készütség számára tartják, akár van valami újabb érdek, akár nincs, végre is a hadseregek, ha készenlétben vannak, állig fegyverben, akkor a közlekedést is rezerválják nekik. Végül a gabonaüzlet egyik főmomentuma, a pénz jön ismét kedvezőtlenebb állapotba a háború révén; pénzt nem valami zajosan lehet kapni ilyenkor, amikor háború van és a háborúra magas kamat mellett szedik a mozgó tőkét a harcolók, másrészt a bankoknak minden okuk megvan, hogy mennél kevesebb üzletet csináljanak és mennél több pénzt tartanak otthon takarékbetétek visszafizetésére.

Eljegyzési, lakodalmi gyorsan és jutányos árban észülnek
Meghívók Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

Vizvezetékek, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarbau tartását csekély díjazásért elvállalom.

Itt nem arról van már szó, hogy kié lesz Drinápoly; itt már több a gabonaüzlet érdekeltsege; az a tény van, hogy újra áll a háború és mindaz a kénytelen rossz dolog, ami azzal jár, éll és él az üzlet ellen!

A tőzsdén egyelőre az emelkedő értékkurzusok perspektívájában nézik és látják ezt, holott mennél későbbi téviratokat olvasunk, annál rosszabb dolgokat látunk, a háború egy cseppet sem vicces és ha a konstaninápolyi és a Dardanella-kérdés éll a végén, mint ahogy egy éjjeli tévirat jelenti, akkor bizony éppen nem az. A gabonapiacnak tehát semmi oka valami nagy hangulatra, itt vannak megint a szomorú háborús idők a maguk pénzügyi, forgalmi és mezőgazdasági munkaerő-válságukkal! De a kurzusok azóta lényegesen olcsóbbak minden cikkben, mint a háború első kiadásában láttuk, holott az is bizonyos, hogy a hadviselő feleknek élelmi- és takarmánytermékszükségei vannak és az is bizonyos, hogy a bulgárok és a törökök román és orosz gabonát vesznek a tegyverkezés alatt, mert nemcsak ezeknek az országoknak a kiviteli feleslegei hiányoznak majd az európai ellátás körül, de még azok a többletmennyiségek is, amelyeket éppen ők vonnak el az európai forgalom köréből!

A gabonaüzletnek azután van még egy másik rosszabb lehetősége is, ami mellett az olcsó árak szinte meglepők: az időjárás, mely nem kedvező. Most száraz, enyhe idő kelte, mert az idén sok tavaszi búzát és sok zabot akarnak vetni, tehát a következő két hétben a talaj megművelhetése érdekében szükség lenne száraz, enyhe időre, ahelyett a hó olvad és az eső esik, csak délután jött kissé tisztább idő, az eső után, de hideg széllel. Féltünk, hogy a tavaszi búzákkal való próbálkozásra ráfizetnek majd a gazdák és féltünk attól is, hogy a zab nagy vetésterületét, amit terveznek a kimaradt őszi és a zab drágasága miatt, nem tudják majd előkészíteni, elvetni!

A mezőgazdasági állapot tekintetében tehát ismét nagy kérdések elé kerül az egész üzlet. Németországban is több és több a kereslet és a németek az orosz kivitel minden irányban való csökkenésétől annál is inkább meg vannak ijedve, mert a beviteli jegyek és exporttarifák révén eltulzott kivitel, most nem

lehet előnyösen pótolni, de sok ráfizetéssel is csak egészen nehezen. Nagyon könnyen lehet, hogy a mi tendenciánk sok minden más támogató momentumán kívül még Németországból is kap majd egy kis impulzust, mert a német határszéli forgalomban pl. a rozs szivergása már most is egészen elapadt és a németek szükséglete, ha az orosz és balkáni piacokról nem kap kielégítést, akkor a szomszédban is nagy emelkedés esedékes!

A görög katolikus magyar püspökség.

Nagykároly is kéri a székhelyet.

Egyik fővárosi napilapból vesszük át a következő sorokat:

«A görög-katolikus magyar püspökségnek székhelyét illetően a döntés még mindig nem történt meg. Helyes és kívánatos is, hogy ez a nagyon fontos kérdés alapos megfontolás után intéződjék el mindnyájunk melegegését kielégítő módon.

A magyar városok versengése sem szűnik minden számbajátható, hamis mellétekintektől nem befolyásolt város igyekszik magának szerezni meg a székhelyet. Dorog után Nyíregyháza, most legújabbán pedig Nagykaroly tesz figyelemreméltó ajánlatot a kormánynak a székhely érdekében. A jelentkezettek mindegyike tudatában van annak, miféle kulturális redményeket biztosíthat számukra, ha a püspöki székhelyet megkapja, de egyben azt is tudja, hogy az új püspökséggel a magyarság egyik erős védőbástyáját építi fel falai között s ezért hazafias kötelességének ismeri kaput nyitni a püspökség előtt.

A nemzetiségi tulzók részéről újabban anynyi heves támadás érte az új magyar püspökséget, hogy már a magánérdekek és egyéni hiúságok által félrevezett Debreczenben is belátják, mennyire magyar ügy ez, és mennyire nem volt igazuk azoknak, akik azt iparkodtak elhíttetni a riváldóikkal, hogy ez az ügy kie-

rikális ügy. Sőt érdekes és jellemző, hogy már a Baltazárék egyházi lapja is mint magyar ügyet védi a püspökséget, amelyet pedig eddig be sem akartak eresztetni városukba.

Mi, akik kezdetől fogva tisztában voltunk azzal, hogy a görög-katolikus püspökség ügye elsőrendű magyar nemzeti és faji kérdés, most még határozottabban állítjuk ezt.

Epen ezért újból hangsúlyozzuk, a székhely kérdését nem szabad elsietni. Hangsúlyozzuk hogy ezt a kérdést csakis oly módon lehet megoldani, amely a legkedvezőbb viszonyok között juttatja az új püspökséget.

Epen azért nagyon figyelemreméltó ajánlatnak tartjuk Nagykaroly ajánlatát. A város egyhangú lelkesedésével tette magáévá azt az ajánlatot, azonkívül ismert, régi magyar város, amely csaknem Szilágyvármegye határán, a magyar nyelvhatáron ortoronyként áll a kezdődő oláh tengerben. Kulturális, fejlődésben levő város, iskolái, intelligenciája van, áldozatkész, szíval minden tekintetben jobb, megfelelőbb, méltóbb keret a püspöki székhely számára, mint a nagyközsége visszafelődött, az elemi iskolát és kulturintézményt nélkülöző, veresenyző Hajdudorog.»

Még megérjük, hogy a Debreczen városa által oly nagyon protegált Hajdudorog elesik a püspöki székhelytől.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Örv. Zichy Jánosné grófné szül. Kray Irma bárónőről.

A most elhunyt Örv. Zichy Jánosné grófné szül. Kray Ilona bárónőről hosszasan emlékeztek meg a székesfehérvári napilapjai. Ittak a Kray-család származásáról, a nemes lelkű grófnőről, aki méltó is a megemlékezésre, mert igazi, nemeslelkű honleány volt. De arról senki sem írt, hogy a niklai Berzsényi-síremlék leleplezése alkalmával ő is megjelent Niklán s egy hatalmas koszorút vitt a nagy ódaköltő sírjára.

Ugy látszik, erről nem tudnak. Pedig abban az időben különösen, kiváló nemesen és hazafiasan érző lelkére vall ez, amikor felsőbb engedély kellett ahhoz, hogy nemzetünk egyik legkiválóbb költőjének sírján az emlékoszlopot ünnepélyességgel leleplezhessük le.

Somssich Pál volt az ünnepély rendezésének főző faktora. Az 1860. évi június hó 14. napján tartott ünnepélyre vonatkozólag felsőbb engedélyjei ő neki kellett teletöltséget vállalni az előre bemutatott program megtartásáért. Somssich Pál híradtságot nem kímélve, végigjárta egész Somogyot, lelkesített mindenkit és a hazafias felbuzdulásban legelső volt a most elhunyt Zichy Jánosné grófnő. Ő abban az időben a somogyvármegyei Lengyeltőiben

lakott, a Zichy-i uradalom eme szép központján, ahol egykor a híres, nevezetes Tóthi Lengyel-családnak volt fényes, büszke vára. A grófnő derék magyar nő volt mindig, az üdözött politikai hazafiakat mindig támogatta, sokszor életüket is megmentette, amennyiben biztos helyre rejtette őket.

Lengyeltői községnek késő öregségében is védangyala volt, zárdát alapított s ott a kis gyermekeket valláskülönbség nélkül tanították a jólelkű apácák.

Ott voltam én is valamikor szőigabiró, az én kis gyermekeim is odajártak és sok szép verset tanultak a kedves nővérektől.

Zichy Jánosné grófnő emlékét mindenki áldja Lengyeltőiben és vidéken, az ő jószívűségéről sokat fognak beszélni még hosszú idők múltán is.

A Berzsényi-emlékoszlop leleplezésére ő is eljött Niklára, Somssich Pál, Thaly Kálmán, Székács József budapesti ágostai hitvallású evangélikus lelkész segítették le a hintójából s ökvették át azt a hatalmas koszorút is, melyen nemzeti szallag volt ezzel a felirással: «A nagy ódaköltő emlékének, honleányi tisztelettel: gróf Zichy Jánosné.»

Erről a kiváló, nemeslelkű honleányról hallottam azt is, hogy zászlónk elbukása után, 1849-ben és a következő években a bujdosó hazafiaknak mindig biztosította a menedéket. A

Zichy János-féle örösi uradalom összes tisztjeinek meghagyta, hogy a bujdosókról gondoskodjanak, őket pénzzel és ruhával ellássák.

Késő öreg korában is a jótékonságnak élt, a szegény gyermekeket felruházta és neveltette őket.

Fia, Zichy Béla gróf örökölte édesanyjának nemes lelkét, akiről most ezeket a sorokat kegyeletes megemlékezéséért írtam.

Noszlopy Tivadar.

Prizma.

Sándor bácsi oktat.

Ott ültem az égya szélén s mohón lakároztam bölcs beszédjéből.

— Dicsőség?... Nem ér az fiam, semmi! Mi? Tamáskodsz? Hát mondd: melyik művem sikerét irigyled legjobban?

— Ha szabad annyira őszintének lennem, megmondom. Köszönöm. Én legjobban a Tamánónó sikerét irigylem.

— No látod. Én meg azt is nagyon szívesen elengedtem volna. De nem lehetett. Mikor aztán a bemutatás előadás után hazamentem, el sem tudtam aludni, fájt a fejem.

— Mondja hát kérem, édes jó Sándor bácsi; ha boldog akarok lenni, szíadjak-e to-

Béke a háboruban.

Drinápoly előtt szakadatlanul dörögnek az ágyúk, a csatadzsai vonal mentén léngban állanak a falvak, az európai diplomaták mégis elbetett kézzel várják, lesz-e valami eredménye a királyunk kezdeményezésének. Réjük nézve most mindennél fontosabb, milyen hangulatban fogadta a fehér cár Hohenlohe herceget és része volt-e mindama megtiszteltetésben, a mely két hatalmas birodalom uralkodójának képviselőjét megilleti világtörténelmi fontosságú küldetéskor. Az európai hatalmak, melyek a háboru megindítása előtt még komoly hangon figyelmeztették Bulgáriát arra, hogy területszerzésre még győzelem esetén se számíton, egykedvűen türik, hogy a harctéri sikerektől elkapartott bolgárok elülről kezdjék az iszonyu verontást csak azért, hogy porig megalázzák a szerencsétlen ellenséget. Törökország már mindenét odaadta neki, kiszolgáltatta Drinápolyt is egy kis városrész kivételével, utóbb nem kívánt mást, csak azt, hogy továbbra is gondozhassa a szent városban azokat a helyeket, amelyeket imádságba foglal a muzlimok vallásos kegyelele, de a bolgár kormány a katonai párttól megfélemlítve, feltétlen meghódolást követel. Nem igaz, hogy egy nappal meghosszabbította a fegyverszünetet, hanem tény az, hogy a bolgár hadsereg megkezdte a támadást Galipoli-szigetén és a csatadzsai vonalon is, és komolyabban mint valaha, arra gondol, hogy bevonul Konstantinápolyba és kikergeti a törököket Kisázsiaiba. Ebben az ügykezetében számít Oroszországra, de vajjon figyelembe vette-e a bolgár kormány, hogy Anglia türelmének is van határa és a brit-kormány csak addig lehet uszályhordozója az orosz politikának, amíg az Angliának a Dardanelákhoz és Kisázsiahoz fűződő oriaszi érdekeit nem veszélyezteti.

Rátérve a háborura, Drinápoly még vétezől védi mindig magát. A bolgárok most azt hirdetik, hogy vasárnapig kapitulálni fog a helyőrség, de a terminus nem az első és bizonyára nem is az utolsó, amivel önmagukat áltatták. Nagyon sokáig semmiesetre sem tart-

hatja magát Suki basa serege és talán ez volna Európára nézve a kedvezőbb eset, mert akkor az ifju-török kormány hamarosan rászánná magát a békekötésre. Hosszabb idő után Skutariról is szól egy távirat. Hir szerint a vár parancsnoka két békekötvetet küldött Alesz-szióba, azzal az üzenettel, hogy hajlandó magát megadni. A hir valószínűségét erősen támogatja az, hogy a montenegrói ostromló sereget szerb csapatok segítik, de mégis megerősítésre szorul. Skutari a háboru és a fegyverszünet miatt nem volt körülzárva olyan értelemben, ahogy Drinápoly és így a helyőrség és lakosság hosszú időre elláthatta magát elégséggel.

Békeremények.

Párisból jelentik: Itt azt hiszik, hogy a Bécs és Pétervár között remélhető megegyezés után a londoni nagyköveti reunion újabb kezdeményezés történik pozitív javaslatok formájában. Pétervárról ideérkezett jelentések szerint nincs kétség az iránt, hogy a cár épp oly szívélyesen fog válaszolni Ferenc József királynak, amilyen szívélyes volt a levél, amelyet Hohenlohe vitt Pétervárra. A diplomaták bizonyára felhasználják ezt az alkalmat nemcsak a két kormányhatalom békés egyetértése érdekében, hanem arra is, hogy Európa összes népeinél a normális viszonyok visszatérhessenek. Hangsúlyozzuk itt, hogy most sokkal inkább lehet bízni abban, hogy a Balkán új térképének megállapítása nem fog európai komplikációkat előidézni, mint a múlt hónapban.

Pétervárról jelentik: Hohenlohe Gottfried herceg a pétervári pályaudvarról Czarszkoje-Seloba ment, ahol a cár délutáni 3 órakor kihallgatáson fogadta. Holnap a herceg részt vesz a racsai vadászatokon, ha nem lesz nagyon hideg. Az udvar rendkívül szívélyesen fogadta a herceget, mert a küldetésétől a két hatalom között, még nem egészen normális viszonyokban javulást vértnek. Diplomáciai körökben úgy hírlék, hogy a herceg missziója a berlini vezető körök kezdeményezésére vezetendő vissza, amelyek a cári udvarral való hagyományos jóbarátságban nem egy lépést tettek az Ausztria-Magyarország és Oroszország közötti viszony javítására. Az orosz udvari körökben szintén békés a hangulat, úgy hogy a kézirat átnyújtásának időpontja jól meg van

válogatva. Felesleges nyugtalanság elkerülése végett Sasonov a tegnapi tervezett pánszláv bankettet is betiltotta. Hire jár, hogy Oroszország további Balkán-bonyodalmak esetén semleges marad. Aszláv érdekek képviselőiténél a Balkán-szövetség követelésének tisztán platonikus támogatására fognak, szükség esetén azonban engedni fognak, mint ahogy engedtek az Adria tengeri kikötő és albán határ kérdésében.

Drinápoly ostroma.

Konstantinápolyból jelentik: Drinápoly nőiesen ellenáll. A vár még sokáig tarthatja magát.

Szófiából jelentik: Tegnap a heves ágyuzás fedezete alatt a bolgár sereg négy kilométernyire nyomult a drinápolyi külső erődítések felé. A vár ütegei golyózáport zudítottak a támadókra és bolgár részen igen nagyok voltak a veszteségek.

Konstantinápolyból jelentik a Frankfurter Ztg.-nak: Gallipoli felszigeten megkezdődött a csata. Két bolgár ezred támadott Kadiköjnél, de nagy vereséget szenvedett és kénytelen volt visszavonulni.

Új béketárgyalások.

Konstantinápolyból jelentik a Matjn tudósítója: A hármasszövetség nagykövetei lépéseket tettek a portán a béke érdekében. Pallavicini örgróf, osztrák-magyar nagykövet azt tanácsolta a nagyvezérnek, hogy Törökország a béketárgyalásokkal Giers orosz nagykövetet bizza meg.

Hir szerint a legközelebbi napokban két bolgár delegátusé rkezik ide, hogy a nagykövek útján a béke feltételeiről tárgyaljon a portával.

Konstantinápolyból jelentik: A portán a minisztertanács együtt van. Pétervárról Sasonov külügyminiszter táviratot küldött a nagyvezérhez, hogy miután a porta elvben elhatározta, hogy átengedi Drinápolyt, még pedig a londoni nagykövetségi reunión megjelölt feltételek mellett, Oroszország kész támogatni Törökországot a további béketárgyalások során. Néhány nap múlva két bolgár meghatalmazott fog Konstantinápolyba érkezni.

vább is a dicsőség után, vagy ne?... Letegyem a tollat?

— Ha bírod; tedd. De ha nem, az se baj, csak egyet jegyezz meg jól; ti, fiatalok ugyanis eüritékb otdogságtokot, ha sohse szaiadtok utána. Söt, na kergetitek, éppen nem éritek el. Inkább folyton-folyvást messzebbre kerültek tőle, mert — hiába hiszitek, hogy arra van, amerre szaiadtok — a ti boldogságtok éppen ott van, ahonnan husz-huszonöt éves övel elszaiadtatok!

— Mi boldogit hát igazán, ha a dicsőség nem?

— Te szerencsétlen!.. Te azt még nem tudod?!

— Sajnos..

— Tartsd hát ide azt a kajla füledet no, majd belesugom. Tudod mi boldogit? A szeretem.. a nő.. a család..

A sánta leány.

Májusvégi alkonyatkor történt. Két leány ment előttem. Egy nagyon szép, meg egy kevésbé szép. Eléjük perdültem s megnéztem őket. A nagyon szép egészséges, tisztaszemű volt. A kevésbé szép nyegle és tört. Nekem mégis a kevésbé szép tetszett. Annak tudniüllik csitrije is volt s az oly huncutul illett neki, hogy kénytelen voltam rámosoljog-

tam. Ö visszamosolygott, hunyorított egyet, aztán kacéran félrefordult. En még jobban mosolygtam és ránéztem a nagyon szépre. Az elpirult szemét lesütött s úgy mosolygott. De úgy se soká. Hamarosan elkomolyodott. Nem ok nélkül. Egyik lábára ugyanis sánta volt szegény. Azért komolyodott el, mert tudta, hogy észre fogom venni a nyomorék lábát s aztán többé rá sem fogok nézni. Jól tudta. Mihelyt észrevettem a hibáját, rögtön átmentem az utca másik oldalára. Onnan kísértem figyelemmel a két leányt.

Nyakigsapkás tüzértiszt loholt utánuk. Erősen pengeite a sarkantyuját. A csitrishomloku leányu gy tett, mintha bosszantaná a sarkantyupengés, egy lenező pillantást vetett hátra, aztán karonkapta a sántát s átjttek arra az oldalra, ahol én voltam.

A nyakigsapkás tüzér nyomukban.

A leányok egy üzletkirakat előtt megállottak. A tüzér, úgy látszik, jól értette már a csizist, hozzájuk lépett.

A sánta remegve fogódzott a csitrishomlokuba, ki megbotránkozást színlelve nézett a tüzérre. A tüzér nem jött zavarba. (Jól ismerhett ea lányokat.) Különösen légy, tülbemá-szó hangon sutfogott a nagy sapka alól:

— Megengedik, kérem, hogy.. hogy hazakísérhessem kegyedeket..?

A csitrishomloku mosolyogva nézett a sántára. Az meg léngbaborult arccal nézett a földre.

A szép sánta leány egyedül ballagott hazafelé. Vissza se nézett. A fal mellett, a házak tövében botorkált előre: busan, lelógó tővel. Úgy létszott, sir..

Utána siettem. Mikor elértem, arcába hajoltam s szemébe néztem. Nem sirt. Nem sirt — de veszedelmesen égett a szeme. Bizonyos, hogy abban a pillanatban gyűllte az egész világot, saját magával együtt. Érdeklődésem állati haragra gerjesztette. Marokra kapta gajmos botját és újésre emelte.

— Szenttelen!..

Elkaptam a kezét s szemébe néztem a haragos nyomoréknak.

— Sajnálom önt, kisasszony..

Ereztem, hogy könny szökik a szemembe. Hamar félrefordultam. Csendes volt az utca. Zavartalanul gondolkozhattam. Percekig törttem a fejem, hogy mit mondjak a szerencsétlennek. Úgy határoztam, hogy nem mondok neki semmit. Csak még látni akartam. Visszatordultam hozzá. Nem volt ott. Nem léttam sehol. De a legközelebbi kapualjból valami zokogástíe hallatszott..

Égnek az albán falvak.

Szalonikiból jelentik: Albán menekülők, akik Dibrából jöttek, hírül hozták, hogy az albánok közt nőttön nő az elkeseredés a szerbek ellen és általános lázadásban fog kitörni. A szerbek 36 albán falut felgyújtottak.

Kényszerkölcsön és moratórium.

Konstantinápolyból jelentik: Egy volt török miniszter így nyilatkozott a birodalom pénzügyi helyzetéről:

— A porta megtette az intézkedéseket, hogy elegendő pénz legyen a hadjárat folytatására. A pénzügyminiszter moratóriumot fog elrendelni és kényszerkölcsönt hirdet az egész birodalomban. A külföldi vállalatok koncesszióit sürgősen meghosszabbítja, illetőleg újból bérbe adja a török államkincstár, így a dohányjegyedérséget és a világító tornyok koncesszióját is. Sok külföldi ajánlat érkezett eddig is.

„APOLLO”
mozgó színház.
Piac- és Miklós-utca sarok.
Igazgató: **Deési Alfréd.**
Folytonos bemenet! Telefon 762.

Halál és az anya.
Dráma 2 felvonásban.

A fétj után.
Vigjáték.

Adós levél.
Életkép 1 felvonásban.

És a remek 2 órát betöltő kísérő műsor!
Szombaton délután 3 órától 5-ig egy gyermek-előadás.

Színház.

1913. február 6-án, csütörtökön, B) bérletben:

A GÓLYA.
(My Baby.)

Bonózat 3 felvonásban.

Heti műsor:

Pénteken: Gólya, vigjáték. Ujdonság. C) bérlet.

Szombaton: Gólya, vigjáték. A) bérlet.

Vasárnap délután: Éva, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérietszűmet. — Este: Lila domínó, operette. Kis bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Gólya. Ma este a «Gólya» vigjáték-ujdonságnak lesz a bemutatója, mely a Vigszinnáz műsoráról került a debreczeni színpadra. A pirosszínlapos kitűnő ujdonság mulatságos jeleneteivel állandóan derűtségben tartja a közönséget, úgy hogy ki nem fogy a kacagásból. A pompás vigjátékot, melyre nagy előkészületeket tett a színház, háromszor tuzte ki egymásután előadásban a színház igazgatósága.

Vasárnap délután a Faun. Vasárnap délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal a Faun

vigjáték-ujdonság kerül színre, melynek a napokban folyt le zajos siker mellett a bemutatója. A címszerepét Bérczi Ernő játsza. Jegyeket a színházi pénztár előre árusít.

Lila domínó. Vasárnap este a Lila domínó kiváló operett kerül színre kisbérletben. A népszerű operett vasárnap esti előadásán Borbély Lili, Csanádi Irma, Aranyossy Annus, Falusi Székely, Kassai, Szabó Gyula játszik.

A város közigazgatása.

Mi történt az elmúlt hónapban?

Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága folyó hó 5-én délután tartotta rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán elnökele aiatt. Jelen voltak: Kovács József polgármester, Roncsik Lajos érvaszéki elnök, Szabó Kálmán tanácsnok, tb. főjegyző, Magoss Gy. dr. tiszti főügyész, Tüdős Kálmán dr. tiszti főorvos, Borsos József helyettes főmérnök, továbbé az állami közegek közül: Csánky Viktor tanfelügyelő, Ternovszky Áajos pénzügyigazgató, Sargót Jenő gazdasági felügyelő, Reitz Jenő főállatorvos, Mányi Ferencz műszaki tanácsos, valamint Somogyi Pál, Tüdős János dr., Csanak János, Bacsó Dezső dr., Szilágyi Imre, Fejér Ferencz dr., Tóth István, és Zöld József.

A polgármester jelentése szerint az elmúlt január hónapban a rendőrség letartóztatott 306 egyént, eltoloncolt 170-et. A katonai létszám 3107 ember, 1274 ló,— beszállásoltak 2488 embert és 148 lovat.

A közegészségügyi viszonyok rosszabbodtak, leggyakoribb betegségek a légzőszervek hurutos és gyuladósos bántalmak voltak.

A születések száma 266 volt, 151 haláleset fordult elő, a szaporodás 115. Az elhaltak között 22 tüdővésztes volt. Házasságot kötött 43 pár. A kórházban 639 beteg állott ápolás alatt.

Egyenes adó fejében 213.374 korona folyt be, dohányjévedékben 156.034 korona.

HIREK.

Mi nyerni akarunk.

Egy «ur» nyolcezer koronát vesztett baccaratón. A pénz nem is volt az övé. Hazament, elkötötte feleségét, elmondta neki az öt ért veszteséget. Az asszony kétségbeesetten ugrott ki az ágyból, felöltözött, rohant a klubba, ahol alapos scéna rögtönzésévé követte vissza férje veszteségeit, majd amikor minden tenyegetés, minden kérés, könyörgés hasztalan volt, a rendőrségre rohant és onnan kért segítséget a «rablók» ellen.

Rablók?! Hát ennek az asszonynak majd nem igaza lenne, ha...! Dehát bizonyosak vagyunk benne, hogy ő nagysága semmiesetre sem ugrott volna ki az ágyból, ha férje véletlenül nyert volna nyolcezer koronát. Nem kiabálta volna, hogy a férje rabló, eszélgába se jutott volna a pénzt a vesztőnek visszaadni, a világért sem szaladt volna a rendőrségre, hanem nagy sietve elvette volna a maga részét a nyereségből és másnap lett volna új kalap, új ruha, meg friss ékszer.

Amint azt ő nagyságának már általában csinalni szokták, amikor a férj hajnalit nyereséggel jön haza a kaszinóból.

Nálunk mindenki nyerni akar. A munkának itt nincs becsülete. De meg szerejni sem lehet munkával. És különösen nem lehet gyorsan szerejni. Pedig mi mindnyájan egyszerre akarunk meggazdagodni. Arra nincs időnk, nincs türelmünk, hogy munkánk jóvedelméből tílért-füllérre rakva gyarapodjunk, ellenben szivesen vágjuk zsebre egyszerre az idegen ezreseket.

Óh nemcsak a baccarat asztalnál. Az üzletben is. Megtartani a nagykereskedő pénzt, nem tisztni a kereskedőnek az áruért. Általában a más pénzéért uraskodni nálunk olyan megszokott, hogy ebben nem is talál senki erkölcstelenséget. Mert nálunk mindenki csak nyerni akar. Ellenben ha ez a vábank játék egyszer rosszul süil el, ha mi vesztünk már akár a baccaraton, akár úgy, hogy az idegen pénz megtartásáért megindul a kellemetlen bünyvédi eljárás, akkor rohanunk fűhöz-fűához segítségért, hogy adják vissza a veszteségünket. Mert mi veszteni nem akarunk. Csak nyerni. Mindig csak nyerni. És dolgozni sem akarunk. Csak nyerni. Egyikünk sem akar dolgozni, egyikünk sem akar veszíteni. Csak nyerni és urasan, fényesen, jól élni. Pallós is, Radó is, meg a többi grümdolós is baccarat játszottak. Jó ideig nyertek és éltek kiskirály módjára. Egyszer azután vesztettek. Most a börtönben arról elmélkednek, hogy még sem lehet mindenkinek mindenkor csak nyerni. Valamikor valakinek veszíteni is kell, hogy a többiek tovább nyerhessenek. Amíg az összes nyerők is el nem pusztulnak. Mert hogy társadalmunk kéleletesen elpusztul, ha nem lép a becsületes, társasztó, kicsi, de biztos eredményeket nyújtó munka alapjára, hanem tovább is csak nyerni akar, — ahhoz kétség nem férhet. Mert a nyereséggel folyton értékek pusztulnak és csak a munka az, amely új értéket teremt.

De hiszen ezt mi tudjuk jól. És hiba tudjuk, mert mi nyerni akarunk.

— **Két fegyelmi ügy.** A városi közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya tegnap tárgyalta Pető Lajos mérnök és Fodor József épi tömester fegyelmi ügyét. Minthogy a felhozott vádak beigazolva nem lettek, a fegyelmi választmány felmentette nevezetteket.

— **Harrison nővérek a Zenekedvelők hangversenyén.** A Zenekedvelők Köre folyó év február hó 14-én rendezti 4. bérleti hangversenyét, melyre sikerült a zeneművészet két világhírű csillagát: Harrison May hegedűművésznőt és Harrison Beatrice gordonkaművésznőt megnyerni, akik a budapesti Lipótvárosi kaszinó nemrég tartott művészestélyén oly szenzációs sikert arattak s akik a budapesti filharmonikusok legközelebbi hangversenyén is fellépnek. A szenzációsnak ígérkező február 14-iki hangversenyre a Zene-kör tagjai belépti-díjat nem fizetnek. Napjegyek Hegedüs és Sándor-nál kaphatók 5 K, 4 K és 2 koronéért.

— **Há.á.ozások.** Az elmúlt napokban a következő halálesetek fordultak elő: dr. Cseke Miklós nyugalmazott érvaszéki ünök 38 éves, Nagy Imréné 48 éves, Tim Ilona 3 napos, Ladányi Erzsébet 2 hónapos, Lós, András 69 éves, Kádár Mihályné 71 éves, Farkas Béla 24 éves, Farkas Erzsébet 14 napos, Nagy László 22 éves, Tim Irén 4 napos, Tóth Imre 2 éves, Molnár Péter 61 éves, Tóth Imre 22 éves, Horváth Margit 6 éves, Hegedüs István 1 hónapos, és Zagyva Mihály 67 éves korában.

Reménytelen szerelem. Még csak 17 éves volt Robcsék Róza és máris halálra szánta magát. Itt szolgált Debreczenben, a Nemzetőr-utca 3. sz. alatt s mikor dolgait elvégezte, egy fiatalemberrel szórakozott, aki neki házasságot is ígért. Tegnap azonban észrevette, hogy a fiatalember más leánynak udvarolt s őt az este fel sem kereste. Ezen aztán annyira elkeseredett, hogy ma délelőtt maróingköldatát ivott. A mentők hamarosan ott termettek és ellenmérget adtak be neki s beszállították a kórházba, ahol önkivüeti állapotban fekszik. Felgyógyulásához nincs remény.

Rablógyilkosság az országuton. Matyó Pék birtokos sertéseit a vásáron eladta 900 koronáért és hazatéle hajtatott. Ma reggel a birtokost a láposi erdő szélén meggyilkolva és kirabolva találták. Az emenekült rablók a lovakat kifogták és elhajtották, a kocsit pedig az országuton hagyták. A fetteket keresik.

Visszavásárolt királyi kintűntetés. A Biharvármegyei Tanítóegyesület volt elnökének Nagy Imrének buzgó tevékenysége elismerésül a király nemrég az ezüst érdemkeresztet adományozta. Nagy azonban kijelentette, hogy a királytól nem fogad el semmiféle kintűntetést. Az ügy kínos meglepetést keltett hivatalos körökben. Nagy Imre egyre-másra kapta az ország minden részéből a tanítók leveleit, melyben üdvözlik Az érdemkereszt azonban a hivatalos lapban való publikálás után, Nagy Imre kijelentése ellenére is leérkezett Biharvármegye főispánjához: Miskolczi Ferenczhez, aki felszólította a tanfelügyelőt, hogy vagy nyilvános ünnepegy keretében, vagy egyszerűen küldje el a keresztet a kintűntetettnek. A tanfelügyelőség hivatalosan kérdést intézett hozzá, hogyan akarja átvenni a kintűntetést, amire Nagy Imre jelentkezett: a főispánnal és tudtára adta, hogy az érdemkeresztre nem reflektál és kéri annak a visszaküldését.

Egy érdekes tanúkihallgatás. A topolyai járásbíró előtt tegnap egy sommás pörben tanúként hallgatták ki idősb Józsa János bácsfeketehegyi földbirtokost. Azaz, hogy csak akarták kihallgatni, mert a hetvenkét éves, őszhajú, érdekes magyar gazda e feltett kérdések mindegyikére így válaszolt:

— Nem emlékszem én erre, tekintetes bírós. En csak egy dologra emlékszem. Arra, hogy 49 év előtt, 1864-ben a dán háboruban ott harcoltam Fejérváry Géza báró mellett. Kegyetlen hideg volt és mi nagy hóvihárban mentünk.

A bírós új kérdést adott fel az öregnek, a kiról azt hitte, hogy képzelődő Hány János. De Józsa János a következő kérdésre is csak azt felelte:

— Nem emlékszem én erre, bírós ur, én csak Fejérváry Gézára emlékszem, aki nekem azóta is jóbarátom. Minden évben újévkor ír nekem levelet. Az idén is kaptam tőle. Ha nem hisz ia bírós ur, hát itt van, megmutatom.

Es ezzel kivett a zsebéből egy levelet, a melynek ez volt a szövege:

Budapest, 1913. január 13.

Tekintetes

Idősb Józsa János, urnak

Bácsfeketehegy.

Igen tisztelt Uram!

Az újév és névnapom alkalmából kifejezett szívós jókívánságait őszinte szívből, melegen köszönöm és viszont kívánom, hogy az újév sok örömet, boldogságot hozzon Önnek és kedves családjának.

Régi bajtársi üdvözléttel
Báró Fejérváry Géza.

A levél báró Fejérváry sajátkezü írása volt. A bírós meghatottan adta vissza az öreg veteránnak a levelet és nem folytatta tovább a vén harcos kihallgatását, aki nem emlékszik már másra, mint az 1864. évi dán háborúra.

Általános sztrájk Belgiumban. Brüsszelből jenteti éjjet egy távirat, hogy a szociáldemokrata párt vezetősége és az általános sztrájk rendezésével megbízott bizottság ma ülést tartott, amelyen háromszáz delegátus volt jelen és úgy határozott, hogy február 12-én, a képviselőház ülése után jönnek össze döntésre s akkor fogják kimondani, hogy mikor kezdődjék az általános sztrájk. A bizottság addig nyugalmat és fegyelmezettséget vár a munkásoktól. Részleges sztrájkokat nem szabad rendezni. Általános az a vélemény, hogy a sztrájk kikerülhetetlen, ha a kormány nem enged.

Lövöldözés a temetőben. Mirzik Imre 16 éves fia a Hatvan-utcai temetőbe szokott kijárni s ott forgópisztolyai lövöldözött. A temetőr tegnap elcsipte a fickót és bevitte a rendőrségre, ahol ellene tiltott lövöldözés miatt a kihágási eljárást megindították.

Férj, feleség és egy török. Hónapokkal ezelőtt Mehemed Ali nevű török gépészmunkás került a fővárosba és itt a Ganz-gyárban nyert alkalmazást. Mehemed Ali Bőröczi József fehéreműtisztitónál bérelt lakást, ahol hamar viszonyt kezdett Bőröczi feleségével. Némét Eszterrel, aki nagyon megszerette a török legényt. Legutóbb Bőröcziné az ura pénzével és Mehemeddal megszökött hazuról és Kőbányán telepedett le. A férj kétségbe volt esve, mert a felesége semmi áron se akart visszatérni hozzá. Bőröczi ia felesége anyjához fordult keresésében és az azt tanácsolta neki, hogy csufítsa el az asszonyt, ha nem tér a jó útra. A megcsalt férj ki is ment Kőbányára és ott kérlelte az asszonyt, de eredménytelenül. Erre kénsavat éntött az asszony arcába, akit súlyos sebesülésével az István-kórházba szállítottak.

A Nemzeti kávéházban minden este egy elsőrendű Női-zenekar Nemény Jenő karmester vezetése mellett hangversenyeznek.

A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzlethelyisége Piac-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.

Értesítés. A Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága tudomásra hozza, hogy a további intézkedésig a dr Grósz Pál-féle V II. kerület dr Balkányi Ede orvos ur (lakik: Piac-utca 16. Áltöldi Takarékpénztár-palota) látja el.

Pixavon
Hajápolás
tudományos alapon

a leghelyesebb
mód a fejbőr ápolására
és a haj erősítésére.

Ára üvegenként: 2.50 K.
Hónapokig elegendő.

Legújabb.

Saját tudósítónktól.

Megbukott a japán kormány.

Tokióból érkező hír szerint az összeült parlament bizalmatlanságot szavazott a kormánynak. A parlamentet ezután öt napra elnapolták.

Orosz kínai háboru.

Charbinből jelentik, hogy a határmenti kormányzóságokban lázas katonai készülődések folynak, mert tavasszal kikerülhetetlen a háboru oroszok és kínaiak között. A kereskedelmi forgalom ugyszólván teljesen megbénult Kína felé.

Leégett a nyomda.

Neurodenben (Poroszország) hajnalban felégett a nyomdaműintézet, amelynek hatalmas telepe és gyárai vannak. A kár rengeteg nagy.

Bedőlt a tűzfal.

Lembergben a mult éjszaka egy épülőfélben levő háromemeletes bérház fala bedőlt és rászakadt a szomszédos földszintes házra. A nagy teher alatt ennek a háznak födele beszakadt és maga alá temetett egy héttagu családot, Budak nyugalmazott hivatalnokot, feleségét, négy gyermekét és egy kosztosját. Budak szörnyethalt, az asszony és az öt gyermek pedig olyan súlyosan sebesültek meg, hogy a kórházban halálukon vannak. A vizsgálatot most megindították.

Esak archnak!
a cigarettákban,
a kik egészségükre való tekintettel
non cigaretta naponta 2 fel-
létet többet hiszik:

Cluspecialit

120	20
70	12
1 doboz (100) kinty	70

Ami kinty a helyes és laposabb forma és a legjobb minőségű cigarettákhoz tartozik. Amelyeknél sokkal jobb, de mindegyik laposabb és a helyes forma van a legjobb a világban és a legjobb minőségű.

Főraktár: Szentkirályi és Nagy
m. kir. dohány nagy és különlegességi árudájában

CSAROK

A párisi cigányok krónikájához.

(4.)

A cigányok ugyanis maguk között mérlegelve az előkelő közönség zajos tüntetését, Maskuri veszi fel egyszerre a szót és oda fordul Rudihoz ily módon: — „Már most pajtás, majd csak rendben lennénk valamiképpen, de egyet még meg kellene tened cimborám és pedig azt, hogy lazt az aranygallért ves le magad és add át Poldinak.

A siker után a vezetés egyöntetűsége is azt kívánja, hogy ő legyen a dirigáló.

És alig fejezte be Maskuri mondókáját, Rudi a legnagyobb nyugalommal levette aranygalléros karnagy kabátját, teljes természetességgel így válaszolt. — Tökéletesen igazad van, Maskuri pajtás, a vezérszerop Poldit illeti — és odalépve sógorához, ráadja karnagy aranygalléros kabátját.

Maguk a romák nem tudtak meglepetésükben hová lenni, Rudit megölelték nagylelkűségéért és jó szívéért, majd Poldit ölelték meg, akit hamarosan megázerettek és tisztelték.

A jelenet hatását még emelte az, hogy Rudi Poldihoz fordulva még a következőket mondta: Addig pedig, míg más valamit nem kezdek, közkatonád leszek, mint bármelyik más társunk. Így jutott Poldy hamarosan, amint betette lábát Párisba, banda vezetéséhez. De a beléje helyezett bizalmat igazolta is minden tekintetben.

A szeretett és tisztelt Poldy iránt ma is általános, mert ha Polpy játékaival és vonójával milliót is szerzett, gyermekeinek pedig uri, jó nevelés adott, azért megmaradt ő mindig romának, ki bajtársaival együtt érez, ki érdekeit akkor is előmozdítani igyekezett, ha nem éppen az ő keze alatt dolgoztak Poldy ma Párisban nemcsak fejedelme a cigányoknak, de egyúttal igazi jövedőjük is, ha a szükség azt úgy kívánja, anélkül, hogy az volna lenne útve.

Ma Dalog Poldinak már ember számba menő két művész fia van, az idősb Jani, egyúttal jelesebb zeneszerző és mellette művészileg kezeli a cimbalmot. Darabjait majdnem minden párisi zenekar játsza. A fiatalabb Poldy, primás, aki évek óta a „Maurice-Hotel“-ben játszik és a múlt esztendőben sokszor játszott a madridi kir. udvarnál. Ezek a fiatalok már mind tudományosan képzett kottisták.

Az e hunyt Maskuri széleskörű látása előre megjósolta Poldy nagyságát is részére, a talajt önzetlenül igyekezett egyengetni, habár nem sokáig maradt Poldyval. — Banda, vagyis szolgálati ügyekben nem tett kivételt Poldy senkinél, akár sógor, vagy bármilyen rokon volt is az. Mindenkinél egyformán kellett tanulni és teendőit végezni.

Hamarosan érezte, hogy ott, ahol sok ember van együtt, ott parancsolni is kell tudni. És mert Lossó Lajos szintén kuruc ember volt, bizony odabögte a szót Poldynak, ha a begyét valami nyomta, mert — kuruc léteére uralmat nem akart eltűrni, aminek aztán az lett a vége, hogy Maskuri elment hosszú időre Londonba, majd Stockholmba és skk télen át Monte-Carlóba, hol mindig a legelőkelőbb helyeken játszott.

Folytatás

A szerkesztésért felelős: a lap tulajdonos.

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerszerkémia a háztartásonyi megajándékos.

Dr. Oetker sütőpor a 2 f. élelmiszer pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudring a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyenergiű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanília-csók a 12 f. csokoládé, tea, pudring, tej, mártás és eréme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalmaz 2-3 jó vanília-csókot felel meg.

Kímélő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schlothauer Ferenc.**

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700—2000 koronáig; angol mechanikával, keresset-kurok, hátrpedállal. Átfutások: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig vásárolhatók és cserélhetők.

Ócska zongorákat és pianinókat átcserelek újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással vállalom.

Kernács zongorakészítő nagy telepei:

BUDAPEST. Fióközet: **Kálvin-tér 6.**

Főzlet:

Szerecsen-u. 33. az „Opera“ közelében

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kőes hévíz gyógyító is; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatók, uszodák, ki-ön hőlgyek és urak részére. Török-, kő- és nárványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményre használnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés infányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Van szerencsém az igen tisztelt Páterfia-u. 24. sz. házban

szűrszabó üzletem

tejesen megújítottam és kész munkáimmal valódi erdélyoraszági, nagyszabású a legelső és legjobb Vég-azür raktárba szállítom és kész munkáimmal, berendezéssel határozottan vagyok bátor kijelenteni, hogy legkényesebb, legjobb és legolcsóbb vásárlásnak is **megfelelek.**

Maradok tisztelettel

Molnár Mihály

szűrszabó.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁS R.-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gőrhajót Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gőrhajó-összeköttetés.

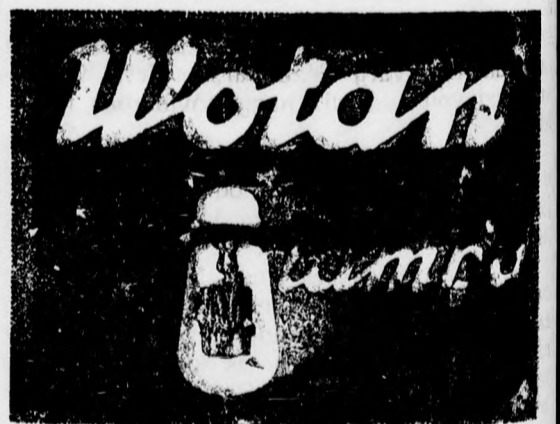
Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gőrhajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzhajók közvetlen esatlakozásban kötelezőnek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gőrhajókkal, melyek a hajóállomáig és onnan kötelezőnek. Ugyanígy Venéziában és Anconában is olasz vonatokkal esatlakoznak Róma, Népoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé estb. estb.

A gőzhajók minden kényelmessel, hűvös kabinokkal, kényelmes és kellemes utazást minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi netjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér), és annak összes magyarországi fiókerődjét.

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Udvar

szám 7.

Alapítvány 1931-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fianel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi- és női ruhák vagy tükör, lép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz el dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

Béres családos. kinek fia kondás is lehetne felvétetik Tizenháromváros-utca 28.

Főran, u hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Rár up alatt eltűnnek ráncok, redők szeptőlök, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem apolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fil. Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jósá és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H-Böszörményben Ersey Gábor gyógytárakban.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése
Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzze be.

Legolcsóbb és legjobb hatású **Hashajtó**

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkalatrésztől, a legjobb sikerrel használják a legbántalmatlanál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés
legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bementve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk! Neustein Fülöp hashajtó pilulái tessenék kenni! Csak akkor valódi, ha minden dobozban a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegye a Fülöp Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lenne. Neustein Fülöp gyógyszerifára.

Sz.- Lipóthoz Wier, Plankergasse 6.
Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihalovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógy-szerészeknél

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucsuhurut, tüdővész, makuláris köhögés, olnyalkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbabevásárlást is küldünk, melyet császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek legyen megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbabevásárlással. Tessenék levelezni Prallmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest,
III. Szigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)
A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
Kereskedelmi utazók és fürdőzőknök igen alkalmas.
A vonatokhoz saját autojáratok.
Szives pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görccsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben esakis
FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. czégnél
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szobákban. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét kívánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Alapítástott 1856.
Telefon 958.

